P9_TA(2021)0438

Pandoradokumenten: konsekvenser för ansträngningarna att bekämpa penningtvätt, skatteflykt och skatteundandragande

Europaparlamentets resolution av den 21 oktober 2021 om Pandoradokumenten: konsekvenser för ansträngningarna att bekämpa penningtvätt, skatteflykt och skatteundandragande (2021/2922(RSP))

(2022/C 184/10)

Europaparlamentet utfärdar denna resolution

— med beaktande av uttalandet av den 8 oktober 2021 om en lösning med två pelare för att ta itu med de skatteutmaningar som följer av digitaliseringen av ekonomin från OECD:s/G20:s inkluderande ramverk om urholkning av skattebasen och överföring av vinster,

— med beaktande av sin resolution av den 19 april 2018 om skyddet för undersökande journalister i Europa: fallet med den slovakiske journalisten Ján Kuciak samt Martina Kušnírová ([1]),

— med beaktande av sin resolution av den 25 november 2015 om skattebeslut och andra åtgärder av liknande karaktär eller med liknande effekt ([2]) (TAXE-resolutionen),

— med beaktande av sin resolution av den 6 juli 2016 om skattebeslut och andra åtgärder av liknande karaktär eller med liknande effekt ([3]) (TAX2-resolutionen),

— med beaktande av sina rekommendationer av den 13 december 2017 till rådet och kommissionen till följd av undersökningen avseende penningtvätt, skatteundandragande och skatteflykt (PANA-rekommendationen) ([4]),

— med beaktande av sin resolution av den 26 mars 2019 om ekonomisk brottslighet, skatteundandragande och skatteflykt ([5]) (TAX3-resolutionen),

— med beaktande av sin resolution av den 18 december 2019 om rättsstatssituationen i Malta efter de senaste avslöjandena kring mordet på Daphne Caruana Galizia ([6]),

— med beaktande av kommissionens meddelande av den 7 maj 2020 om en handlingsplan för en övergripande EU-politik för att förhindra penningtvätt och finansiering av terrorism (C(2020)2800),

— med beaktande av sin resolution av den 10 juli 2020 om en övergripande EU-politik för att förhindra penningtvätt och finansiering av terrorism – kommissionens handlingsplan och annan utveckling på senare tid ([7]),

— med beaktande av rapporterna om den första och den andra pelaren, som antogs av G20:s och OECD:s inkluderande ramverk den 14 oktober 2020, samt resultaten av den ekonomiska analys och konsekvensbedömning av förslagen som utförts av OECD,

— med beaktande av sin resolution av den 21 januari 2021 om reformering av EU:s förteckning över skatteparadis ([8]),

— med beaktande av revisionsrättens särskilda rapport nr 03/2021 av den 26 januari 2021 *Utbyte av skatteupplysningar i EU: solid grund men brister i genomförandet*,

([1]) EUT C 390, 18.11.2019, s. 111.
([2]) EUT C 366, 27.10.2017, s. 51.
([3]) EUT C 101, 16.3.2018, s. 79.
([4]) EUT C 369, 11.10.2018, s. 132.
([5]) EUT C 108, 26.3.2021, s. 8.
([6]) EUT C 255, 29.6.2021, s. 22.
([7]) EUT C 371, 15.9.2021, s. 92.
([8]) Antagna texter, P9_TA(2021)0022.

Torsdagen, 21 oktober 2021

— med beaktande av revisionsrättens särskilda rapport nr 13/2021 av den 28 juni 2021 *EU:s insatser för att bekämpa penningtvätt i banksektorn är fragmenterade och genomförandet är otillräckligt*,

— med beaktande av kommissionens meddelande av den 18 maj 2021 *Företagsbeskattning för 2000-talet* (COM(2021)0251),

— med beaktande av det lagstiftningspaket som kommissionen lade fram den 20 juli 2021 för att stärka EU:s regler för bekämpning av penningtvätt och finansiering av terrorism,

— med beaktande av sin resolution av den 16 september 2021 om genomförandet av EU:s krav på utbyte av upplysningar i fråga om beskattning: framsteg, lärdomar och hinder att övervinna ([9]),

— med beaktande av sin resolution av den 7 oktober 2021 om reformering av EU:s politik mot skadlig skattepraxis (inbegripet reformen av uppförandekodgruppen) ([10]),

— med beaktande av artikel 132.2 och 132.4 i arbetsordningen, och av följande skäl:

A. Pandoradokumenten är en enorm dataläcka, utan motstycke i sin storlek, som dokumenterar de verkliga huvudmännen i bolag som är etablerade i jurisdiktioner som tillämpar sekretess. Det internationella nätverket för undersökande journalister (ICIJ) började offentliggöra Pandoradokumenten den 3 oktober 2021.

B. 2,94 terabyte av data läcktes till ICIJ och delades med mediepartner runt om i världen. Vissa av ärendena går tillbaka till 1970-talet, men de flesta av dem som granskades av ICIJ spänner över en period från 1996 till 2020. Den nya dataläckan gäller enligt rapporterna mer än 330 politiker och offentliga tjänstemän från nästan 100 länder, däribland 35 nuvarande eller tidigare stats- och regeringschefer.

C. Pandoradokumenten avslöjar hur personer med stor nettoförmögenhet, däribland politiker, brottslingar, offentliga tjänstemän och kända personer, bistås av mellanhänder, såsom banker, revisorer och advokatbyråer, för att utforma komplexa bolagsstrukturer som är registrerade i jurisdiktioner som tillämpar sekretess eller i skatteparadis i nära samarbete med professionella leverantörer av offshoretjänster, för att skydda inkomster och tillgångar mot en skälig beskattning och kontroll.

D. Pandoradokumenten är den senaste stora dataläckan som avslöjar hur det går till bakom kulisserna i offshorefinansvärlden, efter LuxLeaks 2014, SwissLeaks 2015, Panamadokumenten 2016, Paradisdokumenten 2017, Mauritiusläckan 2019, Luandaläckan och FinCEN-dokumenten 2020 samt Lux Letters 2021.

E. I Pandoradokumenten framhålls den grundläggande roll som information om verkligt huvudmannaskap spelar till stöd för kampen mot penningtvätt och annan ekonomisk brottslighet och det akuta behovet av allmänt tillgänglig och mer korrekt information.

F. De verksamheter som rapporteras i Pandoradokumenten omfattar bildande av skalbolag, stiftelser och truster för följande ändamål: anonymt köp av egendom, fritidsbåtar, jetflygplan och livförsäkringar, investeringar och flytt av pengar mellan bankkonton, skatteundandragande och ekonomisk brottslighet, inbegripet penningtvätt.

G. Verksamheter som rapporteras i Pandoradokumenten, även om inte alla till sin natur är olagliga, utgör ofta skatteflykt och missbruk av företagssekretess.

H. Skattemyndigheterna har enligt uppgift återkrävt över en miljard EUR efter avslöjandena i Panamadokumenten ([11]).

I. Enligt den mest försiktiga fördelningsnyckeln har EU de största förlusterna globalt på grund av överföringar av vinster till skatteparadis och beräknas årligen förlora omkring 20 % av sina bolagsskatteintäkter.

([9]) Antagna texter, P9_TA(2021)0392.
([10]) Antagna texter, P9_TA(2021)0416.
([11]) International Consortium of Investigative Journalists, "Panama Papers revenue recovery reaches $1,36 billion as investigations continue", 6 april 2021.

J. Efter finanskrisen 2008–2009 och en rad avslöjanden om skatteundandragande, aggressiv skatteplanering, skatteflykt och penningtvätt enades G20-länderna om att ta itu med dessa frågor globalt på OECD-nivå genom projektet mot urholkning av skattebasen och överföring av vinster (BEPS), vilket ledde till BEPS-handlingsplanen.

K. En adekvat internationell skattelagstiftning är avgörande för att förebygga skatteundandragande och skatteflykt och för att utforma ett rättvist och effektivt beskattningssystem som åtgärdar ojämlikheter och garanterar säkerhet och stabilitet, vilket är förutsättningar för konkurrenskraft och lika spelregler mellan företag, särskilt för små och medelstora företag.

L. Enligt Europeiska observatoriet för skattefrågor uppgick de finansiella tillgångarna i skatteparadis 2017 till 7 900 miljarder EUR. Detta belopp motsvarar 8 % av världens bruttonationalprodukt (BNP). Resultatet är en förlust av skatteintäkter på omkring 155 miljarder EUR per år i hela världen.

M. Uppskattningarna av omfattningen av de skatteintäkter i EU som går förlorade enbart på grund av företagens skatteflykt ligger i spannet 50–70 miljarder EUR per år och den siffran uppgår till nästan 190 miljarder EUR om man inkluderar andra faktorer, såsom särskilda skattearrangemang och ineffektiv skatteuppbörd. Enligt Europeiska observatoriet för skattefrågor innehas omkring 11 % av EU:s totala nettotillgångar, eller 2 300 miljarder EUR, i skatteparadis.

N. Europaparlamentet har i sina TAXE-, TAX2-, PANA- och TAX3-resolutioner och rekommendationer samt i sina senaste resolutioner som antagits på grundval av betänkanden från underutskottet för skattefrågor (FISC), upprepade gånger efterlyst en reform av det internationella bolagsskattesystemet i syfte att bekämpa skatteundandragande och skatteflykt.

O. Enligt Europol har 0,7–1,2 % av unionens årliga BNP koppling till misstänkt finansiell verksamhet såsom penningtvätt i samband med korruption, vapen- och människohandel, droghandel, skatteundandragande och skattebedrägeri, finansiering av terrorism eller annan olaglig verksamhet som påverkar EU-medborgarna i deras dagliga liv. Enligt uppgifter från Europol har endast 10 % av de 1,1 miljoner fall av misstänkt verksamhet som rapporterades under 2019 undersökts ytterligare av offentliga myndigheter (med stora skillnader mellan länderna).

P. Det är svårt att uppskatta penningtvättens omfattning eftersom denna verksamhet på grund av sin natur går obemärkt förbi om den inte upptäcks, men det är uppenbart att den ökar globalt.

Q. Enligt FN:s drog- och brottsbekämpningsbyrå tvättas motsvarande 2,7 % av världens årliga BNP varje år.

R. Kommissionen har inlett överträdelseförfaranden mot de flesta medlemsstaterna för att de inte korrekt har införlivat de fjärde och femte penningtvättsdirektiven ([12]) i nationell lagstiftning.

S. Unionens ram för bekämpning av penningtvätt och finansiering av terrorism präglas av brister i genomförandet i kombination med avsaknaden av en effektiv tillsyn. I flera på varandra följande lagstiftningsreformer har man under de senaste åren försökt stärka ramen för att åtgärda de framväxande riskerna och bristerna.

T. Under det senaste årtiondet har EU antagit en rad lagstiftningsreformer för att bekämpa skatteflykt och ekonomisk brottslighet. Dessa reformer har haft positiva effekter på den inre marknadens funktion och på skyddet av medlemsstaternas skattebas och skatteintäkter, som är förutsättningar för skapandet av arbetstillfällen, tillväxt och i synnerhet för återhämtningen av den europeiska ekonomin efter covid-19-pandemin. Det finns dock ett konstant växande behov av bättre samarbete mellan de administrativa, rättsliga och brottsbekämpande myndigheterna i EU.

([12]) Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2015/849 av den 20 maj 2015 om åtgärder för att förhindra att det finansiella systemet används för penningtvätt eller finansiering av terrorism (EUT L 141, 5.6.2015, s. 73). Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2018/843 av den 30 maj 2018 om åtgärder för att förhindra att det finansiella systemet används för penningtvätt eller finansiering av terrorism, och om ändring av direktiven 2009/138/EG och 2013/36/EU (EUT L 156, 19.6.2018, s. 43).

U. Europeiska åklagarmyndigheten, Europeiska byrån för bedrägeribekämpning (Olaf), Europol, Europeiska unionens byrå för straffrättsligt samarbete (Eurojust) och nationella finansunderrättelseenheter utför ett ovärderligt arbete för att upptäcka och bekämpa gränsöverskridande bedrägerier, penningtvätt och skatteundandragande. Dessa myndigheter och byråer är kroniskt underbemannade och saknar finansiella resurser på grund av oviljan hos en av budgetmyndighetens grenar, nämligen rådet, att godkänna tillräckliga personalresurser och finansiella resurser under det årliga budgetförfarandet. Rådet måste, inte minst mot bakgrund av Pandoradokumenten, se över och ändra sin ståndpunkt om det årliga budgetförfarandet för 2022 års budget och framtida budgetar, i syfte att stärka de ovannämnda institutionernas personalresurser och finansiella resurser.

Allmänna synpunkter

1. Europaparlamentet noterar offentliggörandet av de så kallade Pandoradokumenten den 3 oktober 2021 av det internationella nätverket för undersökande journalister (ICIJ). Parlamentet lovordar ICIJ:s utredningsarbete och dess ovärderliga bidrag till att avslöja hemlig offshore-praxis och öka allmänhetens medvetenhet om frågor som har ett tydligt allmänintresse.

2. Europaparlamentet framhåller den roll som internationell undersökande journalistik och visselblåsare spelar för att avslöja missförhållanden, korruption, organiserad brottslighet, penningtvätt och missbruk, särskilt från politiskt exponerade personers sida. Parlamentet understryker den undersökande journalistikens viktiga bidrag till upprätthållandet av demokratin och rättsstatsprincipen.

3. Europaparlamentet anser att man måste skydda konfidentialiteten för den undersökande journalistikens källor, däribland visselblåsare, och bekräftar vikten av ett försvar i det allmännas intresse av källor som utsätts för rättsliga åtgärder eller åtal för att ha lämnat ut uppgifter med ett tydligt allmänintresse. Parlamentet betonar vikten av att försvara journalisternas frihet att ta emot konfidentiella, hemliga eller sekretessbelagda dokument, dataset eller annat material, oavsett ursprung, och att rapportera om dessa frågor av allmänt intresse utan hot om kostsamma rättsliga åtgärder eller lagföring, om den undersökande journalistikens roll som väktare i det demokratiska samhället ska kunna tryggas.

4. Europaparlamentet upprepar i detta avseende behovet av att skydda den undersökande journalistiken mot rättegångar som ett medel för att skrämma allmänheten till tystnad (s.k. SLAPP) samt mot personliga trakasserier, skrämseltaktik och dödshot. Parlamentet anser att bindande EU-regler som ger oberoende medier och journalister ett kraftfullt och konsekvent skydd mot ogrundade rättegångar som syftar till att tysta eller skrämma dem i EU behövs för att hjälpa till att sätta stopp för denna otillbörliga praxis. Parlamentet framhåller sitt pågående arbete med ett initiativbetänkande om SLAPP. Parlamentet gläder sig över att kommissionen arbetar på ett initiativ mot rättegångsmissbruk som riktar sig mot journalister och människorättsförsvarare.

5. Europaparlamentet noterar antagandet av EU:s direktiv om visselblåsare ([13]) 2019 och betonar att medlemsstaterna måste införliva direktivet i sin nationella lagstiftning senast i slutet av 2021.

6. Europaparlamentet beklagar att Pandoradokumenten, trots ett årtionde av skatteskandaler och lagstiftningsreformer i EU, visar att det inte har gjorts tillräckliga framsteg på global nivå när det gäller att sätta stopp för företagssekretess och skatteflykt och skatteundandragande i skatteparadis. Parlamentet påminner om att företagssekretess används för att dölja personliga finansiella intressen.

7. Europaparlamentet påpekar att Pandoradokumenten visar hur skatteparadis har anpassat sina skadliga metoder till nya standarder för att förbli attraktiva för skatteflykt. Parlamentet anser att denna anpassning leder till en kapplöpning mot botten och en ständig framväxt av nya skatteparadis med allt mer attraktiva system till nackdel för andra som blir mindre attraktiva.

8. Europaparlamentet beklagar att medborgare och beslutsfattare fortfarande måste förlita sig på dataläckor för att få tillgång till information om hemlig offshore-praxis. Parlamentet vill absolut se framsteg i medlemsstaterna när det gäller att göra information om verkligt huvudmannaskap tillgänglig för allmänheten och all återstående relevant information tillgänglig för parlament och behöriga myndigheter, inbegripet skattemyndigheterna, i förekommande fall.

([13]) Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2019/1937 av den 23 oktober 2019 om skydd för personer som rapporterar om överträdelser av unionsrätten (EUT L 305, 26.11.2019, s. 17).

9. Europaparlamentet påpekar att det dolda system som avslöjades i Pandoradokumenten fläckar legitima företags anseende, ökar de ekonomiska och sociala ojämlikheterna, skadar ett effektivt tillhandahållande av offentliga tjänster och stöd till de mest utsatta, undergräver den ekonomiska utvecklingen när det förekommer inkomstbortfall och allvarligt urholkar medborgarnas förtroende för rättsstatsprincipen och vårt ekonomiska och demokratiska system.

10. Europaparlamentet uppmanar med kraft medlemsstaternas behöriga myndigheter, inbegripet skattemyndigheterna, att analysera ICIJ:s dataset och inleda grundliga utredningar av alla missförhållanden som avslöjas i Pandoradokumenten som rör deras jurisdiktioner, bland annat genom granskningar avseende alla personer som nämns i Pandoradokumenten.

11. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att se över de uppgifter som tas upp i Pandoradokumenten och analysera huruvida ytterligare lagstiftningsåtgärder är lämpliga på EU-nivå, och även huruvida det krävs verkställighetsförfaranden när det gäller den nuvarande lagstiftningen, och att rapportera tillbaka till parlamentet.

12. Europaparlamentet uppmanar Europeiska åklagarmyndigheten att bedöma huruvida de uppgifter som avslöjats i Pandoradokumenten bör bli föremål för särskilda utredningar inom ramen för dess mandat.

13. Europaparlamentet beklagar att ett antal politiker, däribland beslutsfattare på hög nivå inom EU, också finns med i Pandoradokumenten, och uppmanar myndigheterna i de berörda medlemsstaterna att genomföra lämpliga utredningar av eventuella missförhållanden. Parlamentet beklagar särskilt att politiker såsom Andrej Babiš, Tjeckiens premiärminister, och Nicos Anastasiades, Cyperns president, som båda är medlemmar av Europeiska rådet, utöver Wopke Hoekstra, Nederländernas finansminister, och även Ilham Aliyev, Azerbajdzjans president, den f.d. brittiska premiärministern Tony Blair, Milo Đukanović, Montenegros president och den f.d. maltesiska ministern och ledamoten av kommissionen John Dalli, har omnämnts i Pandoradokumenten med rapporterade kopplingar till offshoreaffärer.

14. Europaparlamentet betonar vikten av att säkerställa höga standarder för integritet, ärlighet och ansvar bland offentliga tjänstemän i EU. Parlamentet uppmanar medlemsstaterna att säkerställa att de har infört åtgärder och system för att kräva att offentliga tjänstemän redogör för sin externa verksamhet, anställning, investeringar, tillgångar och betydande gåvor eller förmåner som kan ge upphov till en intressekonflikt med avseende på deras uppgifter som offentliga tjänstemän, i enlighet med rekommendationerna i Förenta nationernas konvention mot korruption. Parlamentet upprepar att Europaparlamentets ledamöter redan offentliggör information om ekonomiska intressen. Parlamentet uppmanar särskilt politiker att frivilligt redovisa alla innehav i skalbolag, eftersom det saknas obligatoriska skyldigheter att göra detta. Parlamentet upprepar att dessa redogörelser är av förebyggande karaktär och syftar till att främja transparens och integritet i den offentliga sfären, och bör inte tolkas som en stigmatisering av politiker som personer som är inblandade i brottslig verksamhet.

15. Europaparlamentet uppmanar medlemsstaterna och världens ledare som samlats i G20:s mellanstatliga forum, det inkluderande ramverket och FN att vidta effektiva åtgärder för att stävja skatteparadisen och deras verksamhetsmodell, genom att effektivt förbjuda skalbolag (företag utan ekonomisk substans, vars enda syfte är att undvika skatter eller annan lagstiftning) genom att införa särskilda obligatoriska kriterier för transparens och affärsverksamhet, för att förhindra att dessa bolag utnyttjas och förbjuda andra former av finansiell sekretess, samt att enas om och snabbt införa en effektiv minimibolagsskattesats, tillsammans med en ytterligare utökning och förbättring av det globala automatiska och obligatoriska utbytet av upplysningar avseende alla typer av privata innehav.

16. Europaparlamentet gläder sig över att 136 jurisdiktioner som deltar i OECD:s/G20:s inkluderande ramverk om urholkning av skattebasen och överföring av vinster (BEPS) anslöt sig till uttalandet om en lösning med två pelare för att åtgärda de skatteutmaningar som härrör från digitaliseringen av ekonomin, och därmed samtyckte till en grundläggande reform av de internationella skattereglerna.

17. Europaparlamentet påpekar att när överenskommelsen väl har genomförts kommer den att säkerställa en mer rättvis fördelning av vinster och beskattningsrätter mellan länderna när det gäller de största och mest lönsamma multinationella företagen, och den kommer att införa en global effektiv minimiskattesats på 15 % för bolag med en årlig omsättning som överstiger 750 miljoner EUR.

18. Europaparlamentet upprepar vikten av multilaterala åtgärder och internationell samordning i kampen mot skatteundandragande, skatteflykt och aggressiv skatteplanering.

19. Europaparlamentet uppmanar G20-ledarna att vid sitt sammanträde i Rom den 30–31 oktober 2021 ge OECD i uppdrag att lansera ett nytt globalt initiativ för att se över det automatiska utbytet av upplysningar och stärka den globala styrningen av efterlevnaden av standarder för bekämpning av penningtvätt.

20. Europaparlamentet påminner om de universella principerna om rättvisa, transparens och samarbete när det gäller beskattning. Parlamentet upprepar sin uppmaning till medlemsstaterna om att förenkla sina skattesystem för att säkerställa en mer rättvis beskattning, skattesäkerhet och investeringar i realekonomin, och för att minska trycket på skattemyndigheterna att avsätta omfattande resurser i kampen mot skatteundandragande och skatteflykt.

Situationen när det gäller verkställande av lagstiftningen om bekämpning av penningtvätt och finansiering av terrorism i EU, företagens transparens och utbyte av information

21. Europaparlamentet konstaterar att EU redan har bland de högsta lagstiftningsstandarderna i världen när det gäller företagens transparens. Parlamentet betonar dock att dessa standarder fortfarande är otillräckliga med tanke på den ökande rörligheten för kapital, personer och tillgångar, den snabba digitaliseringen av finanssektorn och de allt mer sofistikerade metoderna för att skydda ägandet av tillgångar.

22. Europaparlamentet betonar att det femte penningtvättsdirektivet i synnerhet kräver att medlemsstaterna upprättar register över verkliga huvudmän för alla juridiska personer som är etablerade i EU, inklusive truster, och ger allmänheten tillgång till information om verkligt huvudmannaskap ifråga om de flesta företagsstrukturer.

23. Europaparlamentet noterar EU:s fortlöpande översyn av befintliga regler i kampen mot penningtvätt, gränsöverskridande skattebedrägeri, skatteflykt och skatteundandragande, som har positiva effekter på den inre marknadens funktion och på skyddet av medlemsstaternas skattebaser och skatteintäkter, vilket är förutsättningar för att skapa arbetstillfällen, tillväxt och särskilt för återhämtningen av EU:s ekonomi efter covid-19-pandemin.

24. Europaparlamentet understryker att medlemsstaterna enligt EU-lagstiftningen måste kräva att den information som finns i registren är adekvat, korrekt och aktuell, och att de dessutom måste införa kontrollmekanismer i detta syfte, inbegripet en skyldighet för de behöriga myndigheterna att rapportera avvikelser. Parlamentet betonar behovet av att se till att medlemsstaternas myndigheter förfogar över tillräckliga resurser för att kontrollera uppgifter om verkligt huvudmannaskap i registren, och att effektiva, proportionerliga och avskräckande åtgärder eller sanktioner tillämpas i fall då juridiska personer, truster och andra typer av juridiska arrangemang inte tillhandahåller adekvat och aktuell information om verkligt huvudmannaskap.

25. Europaparlamentet uppmanar på nytt kommissionen att åtgärda bristen på tillräckliga och korrekta uppgifter i nationella register som kan användas för att identifiera de verkliga huvudmännen, särskilt i situationer där ett nätverk av skalbolag används.

26. Europaparlamentet påpekar att Pandoradokumenten uppmärksammar behovet och den stora nyttan av sammanlänkade och offentligt tillgängliga register över verkligt huvudmannaskap för truster och företagsliknande arrangemang, för att möjliggöra en noggrannare granskning och bättre dubbelkontroll av uppgifter från journalister och det civila samhället. Parlamentet understryker vikten av att sådana register innehåller harmoniserade och maskinläsbara uppgifter och tillhandahåller sökfunktioner.

27. Europaparlamentet är oroat över att nio länder, enligt rapportering från det civila samhällets företrädare ([14]), ett år efter tidsfristen för genomförandet av det femte penningtvättsdirektivet, inte hade upprättat offentliga register, medan andra hade infört geografiska tillträdesbegränsningar i strid med EU:s regler. Parlamentet beklagar dessutom att de flesta EU-länder verkar ha infört hinder såsom betalväggar och registrering som, trots att de förefaller vara förenliga med EU-lagstiftningen, gör det svårt att söka i registren. Parlamentet stöder kommissionens insatser för att fullt ut införliva och verkställa det femte penningtvättsdirektivet genom att inleda överträdelseförfaranden.

28. Europaparlamentet beklagar förseningarna med att inrätta systemet för sammanlänkning av register med uppgifter om verkligt huvudmannaskap (Beneficial Ownership Registers Interconnection System, BORIS) på grund av tekniska svårigheter. Parlamentet påminner kommissionen och medlemsstaterna om att detta är ett rättsligt krav enligt det femte penningtvättsdirektivet, och att det är absolut nödvändigt att information om verkligt huvudmannaskap finns tillgänglig för

([14]) Transparency International, ”Access denied? Availability and accessibility of beneficial ownership data in the European Union”, 26 May 2021.

finansunderrättelseenheter, brottsbekämpande myndigheter, ansvariga enheter och allmänheten. Parlamentet beklagar att vissa medlemsstater undergräver effektiviteten i BORIS-systemet redan innan det tagits i drift genom att försena inrättandet av smidigt fungerande nationella register över verkligt huvudmannaskap, och uppmanar alla aktörer att snarast ta itu med denna försening

29. Europaparlamentet konstaterar att OpenLux-avslöjandena redan visat transparensåtgärdernas begränsningar och den nuvarande genomförandenivån i medlemsstaterna när det gäller offentliga register över verkligt huvudmannaskap. Parlamentet konstaterar dessutom att Pandoradokumenten identifierade exempel på hur enskilda personer kringgår transparenskraven avseende verkligt huvudmannaskap i medlemsstaterna.

30. Europaparlamentet upprepar att den verkliga huvudmannen i registret bör vara den person som ytterst äger eller kontrollerar en rättslig enhet genom direkt eller indirekt ägande.

31. Europaparlamentet betonar hur komplicerat det är att i nationell lagstiftning införliva EU:s lagstiftning om bekämpning av penningtvätt och finansiering av terrorism, vilken hittills har baserats på en minimiharmonisering. Parlamentet beklagar bristen på politisk vilja i vissa medlemsstater att korrekt införliva och genomföra lagstiftningen om bekämpning av penningtvätt och finansiering av terrorism. Parlamentet beklagar att många medlemsstater inte kunde hålla tidsfristen för införlivande av det femte penningtvättsdirektivet som inföll den 10 januari 2020 och tidsfristerna för register över verkligt huvudmannaskap för företag och andra juridiska enheter, den 10 januari 2020, och för truster och liknande juridiska konstruktioner, den 10 mars 2020.

32. Europaparlamentet välkomnar i detta avseende det nya paket för bekämpning av penningtvätt och finansiering av terrorism som kommissionen föreslog i juli 2021, inbegripet ett enhetligt regelverk för bekämpning av penningtvätt och finansiering av terrorism och i synnerhet de nya reglerna om transparens i fråga om verkligt huvudmannaskap. Parlamentet ser fram emot att arbeta med kommissionens förslag och står fast vid sitt åtagande att ytterligare förbättra normerna för företagens transparens i EU och säkerställa en effektiv ram för bekämpning av penningtvätt och finansiering av terrorism.

33. Europaparlamentet välkomnar särskilt att kommissionen, i syfte att täppa till ett betydande kryphål i systemet, har infört en skyldighet för juridiska personer utanför EU som antingen ingår en affärsförbindelse med en ansvarig enhet i EU eller förvärvar fast egendom i unionen att registrera sina verkliga huvudmän i EU:s register över verkligt huvudmannaskap, i enlighet med parlamentets tidigare krav på sådana åtgärder.

34. Europaparlamentet framhåller kommissionens förslag att uppmana medlemsstaterna att ge behöriga myndigheter tillgång till befintliga fastighetsregister för att säkerställa att alla fysiska eller juridiska personer som äger fast egendom identifieras i god tid. Parlamentet välkomnar detta förslag och åtar sig att i de kommande lagstiftningsförfarandena avseende bekämpning av penningtvätt och finansiering av terrorism arbeta för att ytterligare främja transparensen i fråga om ägande av fast egendom i EU, vilket fortfarande är en attraktiv handelsvara för personer med stor nettoförmögenhet för att skydda tillgångarnas värde, och för brottslingar för att tvätta vinsterna av sin olagliga verksamhet.

35. Europaparlamentet välkomnar vidare kommissionens förslag om en EU-omfattande sammankoppling av centraliserade automatiserade mekanismer som innehåller betal- och bankkontoinformation via en enda åtkomstpunkt, i syfte att under olika utredningsfaser underlätta snabbare åtkomst till finansiell information för brottsbekämpande myndigheter och finansunderrättelseenheter och underlätta gränsöverskridande samarbete, i enlighet med dataskyddsreglerna.

36. Europaparlamentet välkomnar kommissionens förslag om att inrätta en ny europeisk myndighet för bekämpning av penningtvätt som en gemensam tillsynsmyndighet för utvalda ansvariga enheter inom finanssektorn och som en gemensam samordnings- och stödmekanism för finansunderrättelseenheter i EU. Parlamentet betonar att den nya myndigheten bör få ett större budgetanslag och förses med tillräckliga resurser för att utöva tillsynsbefogenheter över finansiella enheter och effektivt övervaka icke-finansiella ansvariga enheter.

37. Europaparlamentet noterar att den nya myndigheten kommer att få i uppdrag att inrätta och förvalta en samordningsmekanism mellan finansunderrättelseenheterna. Parlamentet välkomnar denna utveckling och hoppas att den nya myndigheten kommer att spela en viktig roll för att förbättra informationsutbytet och samarbetet mellan finansunderrättelseenheterna.

38. Europaparlamentet välkomnar kommissionens förslag att införa en mer harmoniserad uppsättning effektiva, proportionerliga och avskräckande sanktioner på EU-nivå för underlåtenhet att följa reglerna för bekämpning av penningtvätt och finansiering av terrorism.

39. Europaparlamentet ser dessutom fram emot ett snabbt offentliggörande av kommissionens förslag för att hantera missbruk av skalbolag för skatteändamål. Parlamentet uppmanar kommissionen att inte begränsa sig till de krav på ekonomisk substans som för närvarande ingår i EU:s förteckning över icke samarbetsvilliga jurisdiktioner (*EU:s förteckning*) utan att ta fram robusta och progressiva krav på verklig ekonomisk substans. Parlamentet betonar att dessa enheter ofta används för att via obeskattad utdelning, royalty eller räntebetalningar överföra pengar till lågskattejurisdiktioner.

40. Europaparlamentet beklagar att det trots alla positiva utvecklingstendenser och kommande reformer kvarstår luckor i lagstiftningen samt skillnader och inkonsekvenser i medlemsstaternas genomförandepraxis. Parlamentet betonar vidare att begränsningarna i den europeiska ramen för informationsutbyte delvis beror på bristande resurser hos skattemyndigheter och finansunderrättelseenheter. Parlamentet upprepar behovet av bättre samarbete mellan de administrativa, rättsliga och brottsbekämpande myndigheterna i EU.

41. Europaparlamentet uppmanar med kraft medlemsstaterna att avsätta tillräckliga resurser för att bearbeta och utbyta information via finansunderrättelseenheter och hela brottsbekämpningsramverket. Parlamentet uppmanar kommissionen att bedöma huruvida finansunderrättelseenheterna har tillräckliga resurser för att effektivt hantera risker för penningtvätt och finansiering av terrorism.

42. Europaparlamentet anser att ytterligare hänsyn bör tas till initiativ som skulle kunna genomdriva åtgärder på EU-nivå och nationell nivå inom bekämpning av penningtvätt och finansiering av terrorism, t.ex. möjligheten att utvidga Europeiska åklagarmyndighetens befogenheter att lagföra brott som inte är kopplade till EU-budgeten, utvidga befogenheterna för Europeiska byrån för bedrägeribekämpning (Olaf) och förstärka befintliga byråer såsom Europol och Eurojust.

43. Europaparlamentet uppmanar Europol att i samband med utredningar av skattebrott utöka sitt samarbete med medlemsstaternas brottsbekämpande myndigheter.

44. Europaparlamentet betonar iakttagelserna och rekommendationerna i revisionsrättens särskilda rapport nr 13/2021 enligt vilken ”EU:s insatser för att bekämpa penningtvätt i banksektorn är fragmenterade och genomförandet är otillräckligt”. Parlamentet beklagar att revisionsrätten konstaterade att institutionell fragmentering och dålig samordning på EU-nivå präglar insatserna för att förhindra penningtvätt och finansiering av terrorism och för att vidta åtgärder där risker identifierats.

45. Europaparlamentet noterar med oro att kommissionen dröjt med att bedöma medlemsstaternas införlivande av direktiv på grund av dålig kommunikation från vissa medlemsstaters sida och begränsade resurser vid kommissionen.

46. Europaparlamentet välkomnar att Europeiska bankmyndighetens (EBA) personal gjorde noggranna utredningar av potentiella överträdelser av EU-lagstiftningen, men beklagar de alltför stora förseningarna i denna process. Parlamentet beklagar att EBA inte har inlett fler utredningar på eget initiativ. Parlamentet beklagar att kommissionen inte har någon intern vägledning för när en EBA-utredning ska begäras.

47. Europaparlamentet är mycket oroat över att revisionsrätten funnit bevis på försök att påverka tillsynsstyrelsen som deltog i överläggningarna inom ramen för en utredning av en överträdelse av EU-lagstiftningen. Parlamentet uppmanar EBA att förhindra ytterligare försök att påverka utredningspanelens medlemmar under deras överläggningar.

48. Europaparlamentet uppmanar kommissionen, EBA och Europeiska centralbanken att ta itu med de frågor som tagits upp och revisionsrättens rekommendationer inom den tidsram som fastställts av revisionsrätten.

49. Europaparlamentet upprepar sin uppmaning till medlemsstaterna att se till att alla befintliga system för medborgarskap genom investering eller bosättning är transparenta och baseras på tydliga regler. Parlamentet är bekymrat över att alla dessa system kan ha ökat hotet om penningtvätt och skatteundandragande, samtidigt som det undergräver det ömsesidiga förtroendet och integriteten i Schengenområdet och euroområdet och innebär andra politiska, ekonomiska och säkerhetsmässiga risker för unionen och dess medlemsstater. Parlamentet uppmanar kommissionen att lägga fram förslag för att reglera systemen för medborgarskap genom investering eller bosättning så snart som möjligt efter det att parlamentet har utfärdat sina rekommendationer.

50. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att beakta uppgifterna i Pandoradokumenten i samband med upprättandet av EU:s förteckning över högrisktredjeländer, särskilt jurisdiktioner som fungerar som centrum för bolagsetablering och underlättar ekonomisk brottslighet. Parlamentet upprepar att tredjeländer som inte samarbetar med medlemsstaterna i uppmärksammade europeiska utredningar av penningtvätt och finansiering av terrorism bör kunna tas upp på förteckningen. Parlamentet betonar vikten av en oberoende bedömning av tredjeländer i EU, som bör vara fri från geopolitisk inblandning, och den betydelse som bör ges transparens om verkligt huvudmannaskap som ett kriterium för att bedöma tredjeländer.

51. Europaparlamentet noterar med oro att de ansvariga enheterna enligt avslöjandena kanske inte alltid uppfyller kravet på skärpta due diligence-granskningar när det gäller personer i politiskt utsatt ställning, deras familjemedlemmar och närstående personer. Parlamentet uppmanar kommissionen att bedöma i vilken utsträckning identifieringen av personer i politiskt utsatt ställning och tillämpningen av skärpta due diligence-granskningar faktiskt utförs, och de hinder som ansvariga enheter ställs inför i detta avseende. Parlamentet betonar vikten av att samla in uppgifter om de ansvariga enheternas efterlevnadsnivåer.

52. Europaparlamentet noterar Europarådets pågående studie om bedömningen av det konkreta genomförandet och den faktiska tillämpningen av det fjärde penningtvättsdirektivet i EU:s medlemsstater, som beställts av kommissionen. Parlamentet uppmanar kommissionen att offentliggöra Europarådets utvärderingsrapporter om medlemsstaterna och att se till att det civila samhällets organisationer deltar i bedömningsprocessen.

Nödvändiga åtgärder på global nivå

53. Europaparlamentet ställer sig kritiskt till att vissa amerikanska stater, såsom South Dakota, Alaska, Wyoming, Delaware och Nevada, har blivit nav för finans- och företagshemligheter, såsom de avslöjas i Pandoradokumenten, utöver de välkända skatteparadisen som redan avslöjats tidigare. Parlamentet uppmanar Förenta staternas federala regering och delstatsregeringar att vidta ytterligare åtgärder för att säkerställa större transparens i företagen och ansluta sig till den gemensamma rapporteringsstandarden (CRS), och därmed fullt ut utbyta upplysningar med andra länder. Parlamentet påminner om att det i EU-förteckningen görs en bedömning av huruvida en jurisdiktion åtminstone har betyget ”Largely Compliant” från det globala forumet med avseende på den gemensamma rapporteringsstandarden. Parlamentet uppmanar rådet att ompröva Förenta staterna inom ramen för EU-förteckningen och särskilt när det gäller kriterierna för skattetransparens.

54. Europaparlamentet betonar att Förenta staterna inte deltar i den gemensamma rapporteringsstandarden, som är en informationsstandard för automatiskt utbyte av upplysningar om finansiella konton på global nivå mellan skattemyndigheter som OECD utvecklade 2014. Parlamentet konstaterar därför att Förenta staterna ligger långt efter resten av världen när det gäller gemensamma standarder för utbyte av upplysningar. Parlamentet erkänner att Förenta staterna spelade en ledande roll för att främja transparens i samband med antagandet av utlandsskattelagen Foreign Account Tax Compliance Act (FATCA). Parlamentet beklagar dock lagens begränsningar när det gäller ömsesidighet och dess biverkningar för så kallade ”ofrivilliga amerikaner”, och beklagar att man hittills inte har hittat någon varaktig lösning på europeisk nivå. Parlamentet påminner om att den gemensamma rapporteringsstandarden, som jämförelse, kräver ett fullständigt ömsesidigt utbyte av upplysningar om finansiella konton mellan de jurisdiktioner som deltar i CRS-avtalet. Parlamentet konstaterar därför att Förenta staterna håller på att omvandlas till en betydande katalysator för finansiell sekretess för icke-amerikanska medborgare genom två kryphål, nämligen att endast upplysningar om amerikanska tillgångar utbyts och att inga upplysningar om verkligt huvudmannaskap utbyts.

55. Europaparlamentet välkomnar den nyligen antagna lagen om företagens transparens (Corporate Transparency Act) i Förenta staterna, som kräver att vissa bolag och bolag med begränsat ansvar ska lämna ut information om verkliga huvudmän till brottsbekämpande myndigheter och andra personer med rättsligt ansvar för bekämpning av penningtvätt och finansiering av terrorism. Parlamentet konstaterar dock att den nya lagstiftningen inte säkerställer full insyn i företagen i likhet med den nuvarande standarden i EU, och att den i synnerhet inte omfattar truster och liknande arrangemang som tas upp i Pandoradokumenten.

56. Europaparlamentet välkomnar dessutom de amerikanska lagstiftarnas lagförslag om inrättande av nya myndigheter för penningtvätt i företagen och säkerhetsrisker som orsakas av företag (Establishing New Authorities for Business Laundering and Enabling Risks to Security (Enablers) Act), i kölvattnet av Pandoradokumenten, vilken skulle kräva att det amerikanska finansministeriet skapar nya due diligence-regler för amerikanska mellanhänder som underlättar flödet av utländska tillgångar till Förenta staterna.

57. Europaparlamentet konstaterar att Förenta staterna ska stå värd för toppmötet för demokratier den 9–10 december 2021, där en av pelarna har avsatts för korruptionsbekämpning. Parlamentet uppmanar Förenta staternas regering att ta tillfället i akt att tillkännage ytterligare reformer för att säkerställa att Förenta staterna inte längre används för att tvätta olagliga medel och möjliggöra skatteflykt.

58. Europaparlamentet uppmanar kommissionen och medlemsstaterna att inleda nya förhandlingar med Förenta staterna inom ramen för OECD för att uppnå fullständig ömsesidighet inom en gemensamt överenskommen och förstärkt CRS-ram. Parlamentet betonar att detta skulle leda till betydande framsteg och lägre efterlevnadskostnader för finansinstituten och avsevärt minska betungande byråkrati.

59. Europaparlamentet betonar dessutom att alla medlemsstater har anslutit sig till den gemensamma rapporteringsstandarden. Parlamentet noterar att genom det andra direktivet om administrativt samarbete (DAC2) har den gemensamma rapporteringsstandarden för utbyte av upplysningar inom EU genomförts sedan 2016. Parlamentet upprepar i detta sammanhang rekommendationerna från sin resolution av den 16 september 2021 om genomförandet av EU:s krav på utbyte av upplysningar i fråga om beskattning: framsteg, lärdomar och hinder att övervinna. Parlamentet beklagar djupt att alla medlemsstater – med undantag för Finland och Sverige – har vägrat att ge parlamentet tillgång till relevanta uppgifter för att kunna bedöma genomförandet av DAC-bestämmelserna. Parlamentet beklagar att kommissionen nekade parlamentet tillgång till relevanta uppgifter som den förfogar över. Parlamentet konstaterar att denna vägran inte är förenlig med kraven på större transparens och samarbete i skattefrågor.

60. Europaparlamentet anser att FATF:s (arbetsgruppen för finansiella åtgärder) sakkunnigbedömning är ett omfattande instrument för att bedöma i vilken utsträckning FATF:s rekommendationer har genomförts och ett lands övergripande resultat på området för bekämpning av penningtvätt.

61. Europaparlamentet uppmanar FATF att göra offentligt tillgängliga register över verkligt huvudmannaskap till ett krav för efterlevnad av standarden i den pågående översynen av rekommendation 24 om transparens och juridiska personers verkliga huvudmannaskap, samt att förbättra definitionen av verkligt huvudmannaskap för att undanröja eventuella kryphål, förbjuda anonyma aktieinnehav, skärpa kraven på nominella aktieägare, och slutligen tvinga jurisdiktioner som uppfyller kraven att kräva att utländska företag med kopplingar till landet följer samma regler om offentliggörande av verkligt huvudmannaskap som gäller för inhemska företag.

62. Europaparlamentet uppmanar EU:s medlemsstater i FATF och kommissionen att se till att EU talar med en röst på global nivå när det gäller ramen för bekämpning av penningtvätt och finansiering av terrorism och att verka för ovannämnda reformer för att skapa lika villkor globalt och effektivt förbjuda hemlighet runt företagens ägande, samtidigt som man främjar en mer ansvarsfull och transparent ram för internationell styrning på området för bekämpning av penningtvätt.

63. Europaparlamentet uppmanar kommissionen och EU:s medlemsstater i FATF att även som en prioritering bedöma länder som hyser centrum för bolagsetableringar och som av internationella organ konstaterats ha ett betydande antal brister i sina system för bekämpning av penningtvätt och finansiering av terrorism, men som ännu inte har granskats av FATF eftersom de inte uppfyllde FATF:s prioriteringskriterier för internationella samarbete (den så kallade ICRG-poolen).

64. Europaparlamentet konstaterar att mer än 1 500 fasta egendomar i Förenade kungariket med ett uppskattat värde på över 4 miljarder pund köptes av hemliga ägare med hjälp av offshoreföretag. Parlamentet konstaterar att Förenade kungarikets regering har åtagit sig att anta ett lagförslag från 2018 om att införa ett offentligt register över verkliga huvudmän för utländska enheter som äger brittiska fastigheter.

65. Europaparlamentet betonar att Pandoradokumenten har visat hur Förenade kungariket, genom kronbesittningarna och de utomeuropeiska territorierna, fortsätter att användas som nav för skatteflykt och hemliga offshoreaffärer. Parlamentet uppmanar kommissionen att identifiera möjliga sätt och motåtgärder för att säkerställa samarbete och anpassning av standarderna på området för beskattning och bekämpning av penningtvätt, bland annat genom att koppla besluten om likvärdighet på området för finansiella tjänster till antagandet av standarder för skattetransparens och bekämpning av penningtvätt som är likvärdiga med standarderna i EU.

Reglering av mellanhänder

66. Europaparlamentet beklagar att Pandoradokumenten, efter tidigare avslöjanden, har visat att 14 professionella offshoreföretag, däribland advokatbyråer, skatterådgivare och förmögenhetsförvaltare, hjälper förmögna privatpersoner att inrätta företagsstrukturer för att skydda sina tillgångar, samtidigt som man ser till att dessa verksamheter förblir lagliga.

67. Europaparlamentet betonar att enligt internationella standarder för bekämpning av penningtvätt och finansiering av terrorism måste den icke-finansiella sektorn uppfylla due diligence-kraven och rapportera misstänkt verksamhet till myndigheterna.

68. Europaparlamentet beklagar att många jurisdiktioner, även i EU, under många år inte har uppfyllt de grundläggande FATF-kraven att införa skyldigheter avseende bekämpning av penningtvätt och finansiering av terrorism för den förmedlande icke-finansiella sektorn för att motverka sektorns skapande av slutna strukturer.

69. Europaparlamentet påpekar att självreglering och tillsyn av dessa yrken inte har varit effektivt för att säkerställa efterlevnad och påföljder vid lagöverträdelser. Parlamentet välkomnar i detta avseende kommissionens förslag att ge den nya myndigheten för bekämpning av penningtvätt befogenhet att samordna tillsynen över den icke-finansiella sektorn, samordna peer review-granskningar av tillsynsstandarder och tillsynspraxis och begära att icke-finansiella tillsynsmyndigheter utreder eventuella överträdelser av kraven på bekämpning av penningtvätt och finansiering av terrorism.

70. Europaparlamentet uppmanar FATF att som en prioriterad fråga genomföra en övergripande översyn av ländernas genomförande av FATF-standarder relaterade till icke-finansiella företag och yrken och att tillämpa en särskild uppföljningsprocess, såsom FATF gjorde med framgång i förbindelse med initiativet för att samla in information om terrorismfinansiering, i syfte att snabbt öka den globala efterlevnaden av FATF:s krav inom den icke-finansiella sektorn.

71. Europaparlamentet upprepar sin oro över att dessa aktörer ofta kombinerar tillhandahållande av juridisk rådgivning, skatterådgivning och revisionstjänster när de ger råd till både företagskunder och offentliga myndigheter. Parlamentet är därför oroat över att ekonomiska incitament som underlättar strukturer för skatteflykt främjar en tjänsteleverantörssektor som också kan mobiliseras för att tvätta vinning av brottslig verksamhet. Parlamentet upprepar sina krav från tidigare resolutioner och rekommendationer ([15]) om denna fråga och uppmanar kommissionen och medlemsstaterna att utvärdera det regelverk som gäller för dessa aktörer, i syfte att hindra marknadstillträdet för personer som underlättar skatteflykt, skatteundandragande och penningtvätt. Parlamentet förväntar sig en förbättring av den rättsliga ramen genom kommissionens översyn av direktivet om lagstadgad revision.

72. Europaparlamentet påminner om att mellanhänder enligt DAC6 är skyldiga att rapportera system till skattemyndigheterna på basis av kännetecken som ger starka indikationer på skatteflykt, särskilt i fråga om strukturella kryphål i skattelagstiftningen.

73. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att utvidga DAC6-rapporteringskraven till gränsöverskridande arrangemang för kapitalförvaltning för kunder som är fysiska personer.

74. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att i sitt framtida förslag om DAC8 – bland andra tidigare rekommendationer som rör DAC3 och beskrivs i parlamentets resolution om genomförandet av EU:s krav på utbyte av upplysningar i fråga om beskattning – inkludera utbytet av skattebeslut avseende fysiska personer, som ofta utarbetas av mellanhänder, i syfte att säkerställa att arrangemang för personer med stor nettoförmögenhet med skattemyndigheterna i en medlemsstat delas med alla medlemsstater.

75. Europaparlamentet betonar att advokatsekretessen inte kan användas för att täcka olagliga metoder. Parlamentet noterar slutsatserna i ett mål vid Europeiska domstolen för de mänskliga rättigheterna ([16]), nämligen att rätten till förtrolig kommunikation mellan advokat och klient och advokatsekretessen inte undanröjer skyldigheten att rapportera misstankar inom ramen för det legitima målet att förebygga brottslig verksamhet, och att en sådan rapportering var nödvändig för att uppnå det målet.

76. Europaparlamentet uppmanar på nytt kommissionen att utfärda riktlinjer för tolkning och tillämpning av principen om yrkesmässiga privilegier för yrkespersoner och att fastställa en tydlig skiljelinje mellan traditionell juridisk rådgivning och jurister som agerar som finansiella aktörer, i linje med de europeiska domstolarnas rättspraxis.

Reform av EU:s förteckning och skattepolitik

77. Europaparlamentet betonar återigen de negativa effekterna av aggressiv skatteplanering, eftersom det leder till en urholkning av medlemsstaternas skattebaser och lägger ett oproportionerligt skattetryck på de medborgare och företag – särskilt små och medelstora företag – som respekterar skattelagstiftningen.

([15]) Se exempelvis Europaparlamentets rekommendation av den 13 december 2017 till rådet och kommissionen som uppföljning av undersökningen av penningtvätt, skatteundandragande och skatteflykt, punkt 143 (EUT C 369, 11.10.2018, s. 132).

([16]) Se dess dom av den 6 december 2012 i målet Michaud mot Frankrike,

78. Europaparlamentet betonar att skatteundandragande och skatteflykt, liksom systemen för överföring av vinster, har berövat stater och befolkningar de resurser som är nödvändiga för att främja utveckling och social rättvisa liksom de finansiella resurser som en välfungerande stat behöver.

79. Europaparlamentet insisterar på att kommissionen, för att genomföra de framtida lagstiftningsmässiga reformer av skattepolitiken som krävs för att effektivt ta itu med de frågor som lyfts fram i Pandoradokumenten, bör undersöka alla möjligheter som EUF-fördraget erbjuder, inbegripet artikel 116, för att göra beslutsfattandet mer effektivt.

80. Europaparlamentet beklagar att EU:s förteckning, som också kallas EU:s svarta lista över skatteparadis, har förblivit ett trubbigt vapen trots allt fler skatteskandaler och oroväckande rapporter från journalister och icke-statliga organisationer. Parlamentet beklagar att medlemsstaternas finansministrar ännu inte har tagit på sig sitt individuella och gemensamma ansvar i kampen mot skatteparadis, offshorebolag och truster, utan i stället har urvattnat den nuvarande svarta listan.

81. Europaparlamentet beklagar särskilt att Ekofinrådet, efter avslöjandena i Pandoradokumenten, vid sitt möte den 5 oktober 2021 beslutade att förkorta EU:s förteckning över skatteparadis och stryka de västindiska öarna Anguilla och Dominica från den svarta listan liksom Seychellerna, ett land som nämndes i avslöjandena och som fortfarande endast delvis uppfyller den internationella standarden för transparens och utbyte av upplysningar på begäran, trots en andra utvärderingsomgång som nyligen beviljades av det globala forumet.

82. Europaparlamentet konstaterar att två tredjedelar av skalbolagen i Pandoradokumenten är belägna på Brittiska Jungfruöarna, som aldrig funnits med på EU:s svarta lista (bilaga I till de relevanta slutsatserna från rådet) och ströks från den grå listan (bilaga II) i februari 2020.

83. Europaparlamentet upprepar sina slutsatser och rekommendationer i resolutionen av den 21 januari 2021 om reformering av EU:s förteckning över skatteparadis. Parlamentet efterlyser mer transparens när det gäller de kriterier som används för förfarandet för uppförande på förteckningen. Parlamentet anser att denna reform bör genomföras före utgången av 2021 för att skydda EU från ytterligare inkomstförluster under återhämtningsperioden efter covid-19.

84. Europaparlamentet beklagar rådets ovilja att enas om det kommande transparenskriteriet när det gäller verkligt huvudmannaskap. Parlamentet uppmanar rådet att skyndsamt godkänna detta kriterium, i linje med bestämmelserna i DAC5.

85. Europaparlamentet upprepar sin uppmaning om att stärka kriterierna och säkerställa ett bättre genomförande av åtagandena avseende EU:s förteckning, särskilt när det gäller kriterierna för rättvis beskattning, där det anges att jurisdiktionen inte bör ”underlätta för offshore-strukturer eller arrangemang som syftar till att locka till sig vinster som inte återspeglar verklig ekonomisk verksamhet i jurisdiktionen”. Parlamentet påminner om sitt krav på att även utvärdera och övervaka skattesystemen inom EU och därigenom reformera, enligt samma kriterier som för EU:s förteckning, EU:s politik avseende skadlig skattepraxis och uppförandekoden för företagsbeskattning, vilken bör bli bindande. Parlamentet efterlyser i synnerhet införandet av en miniminivå av ekonomisk substans som ett kriterium för vad som utgör ett skatteparadis, lämpliga sanktioner, effektiv minimibeskattning i linje med den internationellt överenskomna effektiva minimiskattesatsen inom ramen för den andra pelaren i det inkluderande ramverket och en utvidgning av tillämpningsområdet för uppförandekoden för företagsbeskattning till att omfatta förmånliga inkomstskattesystem för privatpersoner som är utformade för att locka till sig mycket rörliga förmögna personer.

86. Europaparlamentet konstaterar att upptagandet av tredjeländer på EU:s förteckning har få omedelbara och bindande konsekvenser. Parlamentet anser att upptagandet på EU:s svarta lista bör åtföljas av sanktioner som är verkligt avskräckande och att en reviderad förteckning bör kopplas till ett sanktionssystem.

87. Europaparlamentet påminner om att kommissionen i samband med planeringsterminen kritiserade vissa medlemsstater för brister i skattesystemen som underlättar aggressiv skatteplanering.

88. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att lägga fram ett förslag till en reformerad uppförandekod för företagsbeskattning, baserad på de förslag som parlamentet nyligen lade fram i sin resolution av den 7 oktober 2021 om reformering av EU:s politik mot skadlig skattepraxis (inbegripet reformen av uppförandekodgruppen).

89. Europaparlamentet välkomnar kommissionens avsikt att föreslå ett direktiv om ett gemensamt EU-omfattande system för källskatt på utdelningar eller räntebetalningar. Parlamentet betonar att fram till dess att ett gemensamt system har införts kan medlemsstaterna vidta legitima åtgärder för att skydda sin skattebas.

o

o o

90. Europaparlamentet uppdrar åt talmannen att översända denna resolution till medlemsstaternas regeringar och parlament, rådet, kommissionen och arbetsgruppen för finansiella åtgärder.